

POHŘEB

**KARLA JANA
KNÍŽETE A PÁNA
ZE SCHWARZENBERGU**

PRAHA

katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha

9. prosince 2023 ve 12:00 hodin

ÚVODNÍ OBŘADY

Liturgický průvod vychází z Arcibiskupského paláce.

Liturgický průvod provází zpěv mariánské litanie.

VSTUPNÍ ZPĚV

Všichni stojí.

W. A. Mozart

Requiem aeternam a Kyrie

<i>Requiem aeternam dona eis,</i>	<i>Pokoj věčný dej jim, Pane,</i>
<i>Domine, et lux perpetua luceat eis.</i>	<i>a světlo věčné ať jim svítí.</i>
<i>Te decet hymnus Deus, in Sion,</i>	<i>Tobě se zpívá hymnus, Bože, na Sionu</i>
<i>et tibi reddetur votum in Ierusalem.</i>	<i>a tobě se přináší oběť v Jeruzalémě.</i>
<i>Exaudi orationem meam;</i>	<i>Tobě, který vyslyšíš prosby,</i>
<i>ad te omnis caro veniet.</i>	<i>k tobě přijde veškeré hříšné tělo.</i>
<i>Kyrie eleison.</i>	<i>Pane, smiluj se.</i>
<i>Christe eleison.</i>	<i>Kriste, smiluj se.</i>
<i>Kyrie eleison.</i>	<i>Pane, smiluj se.</i>

Všichni stojí.

Minuta ticha.

Hlavní celebrant zahajuje mši svatou znamením kříže:

Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.

Všichni: **Amen.**

Hlavní celebrant pozdraví shromáždění:

Kristův pokoj ať je s vámi.

Všichni: **I s tebou.**

Hlavní celebrant několika slovy přivítá přítomné.

ÚKON KAJÍCNOSTI

Hlavní celebrant několika slovy uvede úkon kajícnosti.

Všichni:

Vyznávám se všemohoucímu Bohu a vám všem,
že často hřeším myšlením, slovy i skutky
a nekonám, co mám konat.

Je to má vina, má veliká vina.

Proto prosím Matku Boží, Pannu Marii,
všechny anděly a svaté i vás, bratři a sestry,
abyste se za mě u Boha přimlouvali.

Hlavní celebrant:

Smiluj se nad námi, všemohoucí Bože,
odpusť nám hříchy a doved' nás do života věčného.

Všichni: Amen.

VSTUPNÍ MODLITBA

Hlavní celebrant:

Bože, u tebe nacházejí hříšníci milosrdenství
a svatí blaženost;

prosíme tě, dej podíl se svými svatými

i svému služebníkovi Karlovi,

kterému dnes prokazujeme službu lásky:

ať je zbaven pout smrti

a dosáhne blaženého patření na tvou tvář.

Skrze tvého Syna...

Všichni: Amen.

BOHOSLUŽBA SLOVA

Všichni sedí.

PRVNÍ ČTENÍ

1 Sol 4, 13–18

S Ježíšem přivede Bůh i ty, kdo zesnuli ve spojení s ním.

První čtení čte Ferdinand Schwarzenberg.

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Soluňanům:

Nechceme vás, bratři, nechat v nevědomosti o těch, kteří už zemřeli.
Nesmíte pro ně truchlit tak jako ostatní, kdo nemají naději. Poněvadž
věříme, že Ježíš umřel i vstal z mrtvých, (věříme) také, že s Ježíšem přivede
Bůh (k životu) i ty, kdo zesnuli ve spojení s ním. Říkáme vám to přece, jak
nás Pán o tom poučil: My živí, kteří se dožijeme příchodu Páně, nepřed-
stihneme ty, kdo budou už mrtví.

Až totiž bude dán rozkaz, až zazní archandělův hlas a Boží polnice, sám
Bůh sestoupí z nebe. Napřed vstanou zemřelí křesťané, potom my, kteří
zůstaneme naživu, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích do vzduchu
vstříc Pánu. A pak už budeme s Pánem navždycky. Těšte se proto navzájem
těmito slovy.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Všichni: Bohu díky.

ŽALM

Žalm 51 (50), 3–4.5–6a.6b–8.9–10.11–12.13–14.15–17

Odpověď:

Odpočinutí věčné dej mu, Pane, a světlo věčné ať mu svítí.

Smiluj se, Bože, pro své milosrdenství, nade mnou,
pro své velké slitování zahlad' mou nepravost.

Úplně ze mě smyj vinu mou
a očist' mě od mého hříchu.

Odpověď:

Neboť já svou nepravost uznávám,
můj hřích je stále přede mnou.

Jen proti tobě jsem se prohřešil,
spáchal jsem, co je před tebou zlé.

Odpověď:

Takže se ukáže, jak je spravedlivý tvůj rozsudek,
že jsi bez úhony ve svém soudu.

Hle, líbí se ti srdce upřímné,
ve skrytu mě učíš moudrosti!

Odpověď.

Pokrop mě yzopem, a budu čistý,
umyj mě, a budu než sníh bělejší.
Popřej mi slyšet hlas veselí a radosti,
ať kosti, které jsi zdrtil, zajásají.

POHŘEBNÍ SEKVENCE

Chorální sekvence *V den ten hněvu* (latinsky *Dies irae*) je slavný hymnus ze 13. století. Popisuje děj posledního soudu, kdy jsou duše svolávány před Boží trůn.

Karel Schwarzenberg v této souvislosti píše: „...rád bych, aby zaznělo *Requiem dies irae dies lila*, které se dnes již málo zpívá, například gregoriánské, tedy v prosté formě. Text v latině a češtině ať je rozdán všem návštěvníkům, neb je to ohromující báseň...“

W. A. Mozart
Requiem in D minor, KV 626

Dies irae

*Dies iræ, dies illa
solvat sæclum in favilla,
teste David cum Sibylla.*

*Quantus tremor est futurus,
quando iudex est venturus,
cuncta stricte discussurus.*

*V onen hrozný hněvu den
svět bude v popel proměněn:
David se Sybilou tak svědčil.*

*Jaká hrůza pak nastane
až soudce na trůn usedne,
aby vše přísně posoudil.*

Tuba mirum

*Tuba mirum spargens sonum
per sepulcra regionum
coget omnes ante thronum.*

*Mocný zvuk polnice zazní,
hroby se všude otvírají,
každý je před trůn zavolán.*

*Mors stupebit et natura,
cum resurget creatura
iudicanti responsura.*

*Liber scriptus proferetur,
in quo totum continetur,
unde mundus iudicetur.*

*Iudex ergo cum sedebit,
quidquid latet apparebit,
nil inultum remanebit.*

*Quid sum miser tunc dicturus,
quem patronum rogaturus,
cum vix iustus sit securus?*

*Smrt i příroda se diví,
když povstane vše stvoření,
aby odpovídalo soudci.*

*Knihy pak bude přinesena,
kde je zapsána každá vina,
svět bude souzen podle ní.*

*Až tedy soudce zasedne,
co je skryté, se ukáže,
nic nezůstane bez odměny.*

*Co já ubohý budu říkat,
koho mám za ochránce volat;
i dobrý stěžít obstojí!*

Rex tremendæ

*Rex tremendæ maiestatis,
qui salvandos salvas gratis,
salva me, fons pietatis.*

*Králi velký a obávaný,
všem potřebným nabízíš
zachránění,
spas i mě, prameni slitování.*

Recordare

*Recordare, Iesu pie,
quod sum causa tuæ viæ,
ne me perdas illa die.*

*Quærens me sedisti lassus,
redemisti crucem passus,
tantus labor non sit cassus.*

*Iuste iudex ultionis,
donum fac remissionis
ante diem rationis.*

*Ježíši, pak se též rozpomeň,
že já jsem tvé cesty důvodem,
nezatracuj mě v onen den.*

*Hledals mě a usedl unavený,
kříž nesl jsi pro mé vykoupení,
ať není tak velký čin zbytečný.*

*Soudce spravedlivě rozhněvaný,
dopřej i mně dar odpuštění,
dřív než nastane zúčtování.*

*Ingemisco tamquam reus,
culpa rubet vultus meus,
supplicanti parce, Deus.*

*Qui Mariam absolvisti
et latronem exaudisti,
mihi quoque spem dedisti.*

*Preces meæ non sunt dignæ,
sed tu bonus fac benigne,
ne perenni cremer igne.*

*Inter oves locum præsta
et ab hædis me sequestra
statuens in parte dextra.*

Confutatis

*Confutatis maledictis,
flammis acribus addictis,
voca me cum benedictis.*

*Oro supplex et acclinis,
cor contritum quasi cinis:
gere curam mei finis.*

Lacrimosa

*Lacrimosa dies illa,
qua resurget ex favilla
iudicandus homo reus.*

*Huic ergo parce, Deus,
pie Iesu Domine,
dona eis requiem. Amen.*

*Má duše s hrůzou naříká
a tvář se vinou zardívá,
pokorně prosím, ušetři mě.*

*Ty jsi dal Marii odpuštění,
i lotr dosáhl vyslyšení,
také mně jsi dal naději.*

*Nepostačí moje prosby.
Dej laskavě ty, jenž jsi dobrý,
ať mě nezničí oheň věčný.*

*Uprostřed ovcí mi určí místo
a zlé kozly postav daleko,
já ať jsem po tvé pravici.*

*Až budou zlí odsouzeni,
do hrozných plamenů uvrženi,
s vyvolenými mě zavolej.*

*Prosím v pokoře skloněný
a v srdci velmi zkroušený;
o můj konec se postarej.*

*Den plný slz až nastane,
z popela hříšník povstane,
aby byl přísně posouzen.*

*Ty ho pak, Bože, ušetři!
Laskavý Pane Ježíši
daruj jim odpočinutí. Amen.*

ZPĚV PŘED EVANGELIEM

Všichni stojí.

Colin Mawby
ALLELUJA

EVANGELIUM

Evangeliář nese a evangelium předčítá jáhen Václav Boháč.
Mt 25, 1–13

Ženich je tady! Jděte mu naproti!

Jáhen: Pán s vámi!

Všichni: I s tebou.

Jáhen: Slova svatého evangelia podle Matouše.

Všichni: Sláva tobě, Pane!

Jáhen:

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům toto podobenství:

„Nebeské království je podobné deseti pannám, které vzaly lampy a vyšly naproti ženichovi. Pět z nich bylo pošetilých a pět prozíravých. Pošetilé vzaly sice lampy, ale nevzaly s sebou olej, prozíravé si však vzaly s lampami také do nádobek olej. Když ženich dlouho nepřicházel, začaly všechny podřimovat a usnuly.

Uprostřed noci se strhl křik: ‚Ženich je tady! Jděte mu naproti!‘ Tu všechny ty panny vstaly a začaly si upravovat lampy. Pošetilé prosily prozíravé: ‚Dejte nám trochu oleje, lampy nám dohasínají.‘ Ale prozíravé odpověděly: ‚Nemůžeme, nestačilo by pak ani nám, ani vám, dojděte si raději k prodavačům a kupte si.‘

Jakmile však odešly nakoupit, přišel ženich a ty připravené vešly s ním na svatbu a dveře se zavřely. Později přišly i ostatní panny a volaly: ‚Pane, pane, otevři nám!‘ On však odpověděl: ‚Amen, pravím vám: Neznám vás.‘ Bděte tedy, protože neznáte den ani hodinu.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Všichni: Chvála tobě, Kriste.

Jáhen pozvedne knihu a za zpěvu ji přináší hlavnímu celebrantovi, který ji políbí a požehná s ní shromáždění.

Všichni se znamenají křížem.

HOMILIE

Všichni sedí.

Homilii přednáší Mons. Tomáš Halík:

Vážený pane prezidente, otče arcibiskupe, vzácní hosté, bratři a sestry!

Bylo přáním zesnulého, aby se rozloučení s ním v Praze konalo v akademické farnosti, kde našel svůj duchovní domov. Tomuto přání za několik dní také vyhovíme. Ale je důstojné a spravedlivé, *dignum et iustum*, aby hlavní rozloučení bylo zde, nad hroby našich světců a králů, poblíž Schwarzenberské kaple i náhrobku pražského arcibiskupa kardinála Schwarzenberga, významné postavy světové církve v době prvního vatikánského koncilu.

Významné osobnosti našich dějin dostávají své stálé přívlastky, *epiteton constans*, např. František Palacký – otec národa, Tomáš Garrigue Masaryk – prezident osvoboditel. Myslím, že by Karel Schwarzenberg měl vejít do naší historické paměti jako vychovatel soudobé české společnosti, vychovatel k šlechtnosti. Tento český šlechtic byl šlechtitelem našeho veřejného života.

Jeden z velkých vkladů, které dostávali šlechtici do života, ještě vzácnější než zámky a pozemky, byla výchova. Výchova k odpovědnosti za vše zděděné a svěřené, výchova k věrnosti duchovním a morálním hodnotám rodové tradice.

Karla Schwarzenberga vychoval k vlastenectví především jeho otec, hlavní autor dokumentu, kterým se česká šlechta statečně přihlásila k věrnosti českému národu a československé státnosti v době nacistického ohrožení a který se účastnil protinacistického odboje. Rodina, vystavená šikanám a křivdám ze strany nacistického a poté komunistického režimu, musela opustit svou vlast.

Když se Karel Schwarzenberg po pádu komunistického režimu mohl vrátit domů a byl povolán ke službě vlasti, často se představoval: jsem lesník

a hostinský. Lesník je ten, kdo se stará o krásu a zdraví přírodního životního prostředí a hostinský pečuje o prostředí, kde je lidem spolu dobře.

Karlu Schwarzenbergovi však přibyl ještě nový, neformální, nicméně důležitý úkol: stal šlechtitelem nastupující garnitury demokratických správců veřejného prostoru.

Mnozí z nich se ze subkultury disentu na okraji tehdejší společnosti ocitli s nikým nečekanou rychlostí v naprosto nové životní situaci, novém společenském a kulturním prostředí. Stanuli v reflektoru společenského zájmu a někteří z nich měli reprezentovat stát na mezinárodním poli, setkávat se se zkušenými politiky demokratického světa, s diplomaty, hlavami států, králi a královnami, s osobnostmi jako papež či Dalajláma. Měli se náhle stát tváří a vizitkou českého národa a obnovené československé demokracie pro svět, z něhož jsme byli na půlstoletí nacismem a komunismem vytlačeni.

Náhle už nestačila statečnost, kterou prokázali v zápasu proti totalitě, bylo třeba zkušenosti, moudrosti, rozvážnosti, prozíravosti, společenské obratnosti a také noblesy (ušlechtilosti, šlechtnosti) se vším, co to slovo znamená – zdaleka nejen ve stylu vnějšího vystupování, nýbrž také ve stylu myšlení a jednání, v přístupu k lidem.

Na Karlu Schwarzenbergovi mohli všichni vidět, co znamená slovo *gentleman*.

Nebyl povýšený mentor, nýbrž diskrétní inspirátor vychovávající především svým příkladem. Karel Schwarzenberg představoval to, co je často podceňovanou podmínkou zdravého vývoje společnosti: ctnost ušlechtilosti.

Stále platí známý Böckenfördeho paradox: demokracie, politická a ekonomická svoboda jsou nejlepší formou vlády, avšak samy v sobě nemají schopnost své vlastní reprodukce a obhajoby.

Zárukou udržení a rozvoje svobody a demokracie není žádná neviditelná ruka trhu, nýbrž odpovědní, morálně a duchovně zakotvení lidé, schopní kritickým a prozíravým myšlením vzdorovat nebezpečí anomie, rozpadu společnosti. Toto nebezpečí je stále hrozivější – vidíme ve světě i v Evropě, v našem sousedství i u nás, jak populisté, demagogové a šovinisté vylézají nyní z temnot jako mloci v prorockém románu Karla Čapka a zdvihají hlavy.

Karel Schwarzenberg celoživotně čelil těm, kteří by chtěli vytrhnout náš národ z rodiny sjednocující se Evropy a způsobit tak morální, kulturní, politickou i hospodářskou sebevraždu naší země. Viděl dříve než jiní, že naše členství v Evropské unii a atlantickém obranném společenství je pro nás naprosto vitální nezbytností.

Byl člověkem spojujícím velké hodnoty, které se často kladly proti sobě. Ukázal nám všem, jak je nesmírně důležité spojení češství a evropanství, vlastenectví a světovosti.

Ukázal nám ryzí vlastenectví bez jakékoliv páchnoucí příměsi nacio-nalismu, jedovatého národního sobectví, bez jakéhokoliv zápecnictví a omezenosti. Ukázal, jaký je rozdíl mezi hrdým češtvím a zatuchlým če-cháčkovstvím.

Naprosto integrálně spojoval v sobě to, co se mnohým zdálo jako nespojitelné: přirozenou noblesu aristokrata s hlubokou demokratičností a opravdovou lidovostí.

Komunistický režim zdiskreditoval v naší řeči pojem lid a lidovost: státní kapitalismus nazýval lidovým vlastnictvím a armádu komunistické strany lidovými milicemi. Říkal si lidová demokracie (a tento pleonasmus byl stejně pokrytecký jako dnes Putinova a Orbánova řízená či neliberální demokracie, ve skutečnosti autoritativní režim).

Kníže Schwarzenberg vrátil lidovosti důstojnost. Byl skutečně lidovým – lidem blízkým – člověkem, který se nad nikoho nepovyšoval – a zároveň tato lidovost byla prostá jakéhokoliv populismu, vulgarity a buranství.

Když to bylo třeba, neváhal sáhnout pro peprné slovo, ale nikdy v tom nebyla nízkost.

Bylo pozoruhodné, jak až do pozdního věku dokázal být blízko zejména mladým lidem a mít jejich plnou důvěru.

Byl člověkem báječného humoru, což ze všech jeho charismat připomínám zde právě proto, že jsem přesvědčen, že humor jako máloco jiného je rozeznávacím znamením zdravé spirituality, zdravé víry a zdravé zbožnosti. Fanatici a zahořklí skeptici nejsou humoru schopni.

Víra nám dává nadhled, možnost zadívat se aspoň na chvíli na svět Božíma očima, vstoupit do onoho Božího smíchu, o němž mluví Bible, smíchu nad pyšnými bezbožníky, kteří se berou příliš vážně.

Právě na tomto místě bych rád připomněl známý bonmot, který Karel Schwarzenberg řekl sám o sobě – jsem asi dobrý katolík, ale špatný křesťan. Chtěl tím říci: věřím všemu, čemu učí církve a čemu věřili generace mých předků, rád se účastním církevních obřadů, ale vím, že být křesťanem je ještě něco víc. Znamená to uchovat olej v lampě života až na samý konec, jak jsme to slyšeli v dnešním evangeliu.

Následování Krista je náročná cesta, na níž nikdo nemůže říci, že už vykonal dost, že už je dostatečně dobrý křesťan. Na té cestě opakovaně zakopáváme a musíme znovu vstát, bloudíme, a musíme znovu najít směr, setkáváme se opakovaně s vlastní slabostí. Nikdo z nás není dokonalý křesťan.

Ale paradoxně právě tím pokorným přiznáním Karel Schwarzenberg ukázal, že dobrým křesťanem byl.

Tou větou říkal totéž, co často opakuje papež František: Já jsem hříšník, všichni jsme hříšníci a smíme jimi být. Kristus přišel pro hříšníky, ne pro spravedlivé a byl nazýván přítelem hříšníků. Ostatně Václav Havel ve svém slavném projevu, začínajícím slovy „Nevím, zda vím, co je to zázrak“, vítal papeže „mezi námi hříšníky“. Smíme jimi být, říká papež František, ale nesmíme být lidmi tvrdého a zkaženého srdce, nesmíme být pyšní a zatvrzelí.

Nikdo, kdo znal Karla Schwarzenberga, by o něm nemohl říci, že byl pyšný. A kdo ho znal dobře a zblízka, ví, že byl dokonce velmi pokorný.

Uchoval olej víry až do poslední chvíle, uchoval dobré víno až dokonce.

Náš společný přítel Sváťa Karásek, bard křesťanského disentu, zpíval v jedné ze svých písní:

*Bůh na sklonku tvého dne / dá ti víno výborné
výborné víno až naposled.*

*V žití tvém dnes každá radost tvá / radost tu úplnou předjímá, /
svý smrti jen přeješ most, / Bůh zavolá: „Další host,
novej host k nám vešel na slavnost.“*

Karel Schwarzeberg je dnes hostem nebeské hostiny, v útulném a prostorném nebeském hostinci, kde je místa dost pro všechny.

Kdysi na tomto místě u rakve Václava Havla – s jasnou narážkou na slib, který u rakve TGM pronesl jeho nástupce – slíbil Karel Schwarzenberg za nás, že těm později tolik vysmívaným hodnotám, které Havel napsal na prapor sametové revoluce, pravdě a lásce, zůstaneme věrní.

Dovolte mi, abych za nás všechny u rakve Karla Schwarzenberga obnovil tento slib: Milý Karle Schwarzenbergu, kníže, kníže náš, hodnotám, kterým jste sloužil, nedáme zahynout. Zůstaneme věrní.

Kéž nám k tomu pomáhá Bůh.

Amen.

PŘÍMLUVNÉ MODLITBY

Všichni stojí.

Přímluvné modlitby přednáší pan Miroslav Kalousek, spoluzakladatel politické strany, a paní Terezie Radoměřská, dáma Maltéžského řádu a starostka Prahy 1.

Arcibiskup:

Bratři a sestry, děkujeme dnes Bohu, otci všech lidí, za život muže pevné víry, který miloval tuto zem a všemožně pracoval pro její rozkvět a blaho. Nyní se ve svých modlitbách dovolávejme Božího milosrdenství pro našeho zemřelého, pro naši vlast i celý svět.

Shromáždění odpovídá:

1. Modleme se za staré rody, které jsou nositeli tradice a kultury. Kéž jsou pamětliví odkazu svých předků, zůstávají věrní jejich víře a střeží svou čest a věrnost ideálům.

2. Modleme se za ty, kterých se dotklo bezpráví totalitních režimů minulého století, za všechny, kteří museli opustit své domovy a svou vlast, i za ty, kteří jsou nuceni k útěku v těchto dnech. Kéž každý najde svůj ztracený domov, dokáže odpustit a žít v pokoji.

3. Modleme se za svět a zejména za Evropu, která je po mnoha desetiletích stížena válkou a v srdcích lidí se ozývají obavy z budoucnosti: Kéž zvítězí dobro nad zlem v našem srdci, našich rodinách i všude tam, kde se ozývá řinčení zbraní.

4. Modleme se za politiky a diplomaty, kteří zejména v posledním čase čelí přesažným výzvám: Kéž podpoření naší modlitbou pokorně vykonávají svěřenou službu, mají dar rozlišovat znamení doby a činí moudrá rozhodnutí.

5. Modleme se za lidi žijící v chudobě a bez domova, zejména myslíme na obyvatele zničených oblastí Ukrajiny: Kéž nastávající zimu přežijí v bezpečí a důstojných podmínkách.

6. Modleme se za přírodu a celé stvoření: Kéž jsme odpovědnými správci vodních toků, polí, luk, lesů a všeho toho, co jsme dostali jako dar od našeho nebeského otce i jako dědictví mnoha generací. Kéž předáme svým dětem obyvatelnou zemi.

7. Modleme se za Svatou katolickou církev: Kéž nepřestává čerpat svou sílu z nevyčerpateľného pramene svátostí, přináší občerstvení hledajícím i těm, kteří zakoušejí nesnesitelnou tíhu svého života.

8. Modleme za našeho zemřelého a jeho nesmrtelnou duši: Kéž se na něm i na nás projeví síla Božího milosrdenství a je uveden do slávy nebe, kde se s ním toužíme jednou setkat.

Arcibiskup:

Všemohoucí Bože, shlédni milostivě na svůj prosící lid, zachovej nám víru našich předků a ochraň naši vlast před záští, nenávisí a každým zlem. Prosíme o to skrze Ježíše Krista, našeho Pána.

Všichni: Amen.

SLAVENÍ EUCHARISTIE

Všichni sedí.

PŘÍPRAVA DARŮ

Obětní dary přináší paní Marcela Dvořáková, dlouholetá tajemnice, pan Michael Pastorek, dlouholetý osobní řidič a asistent, pan Filip Štěrský, dlouholetý osobní asistent.

*Píseň k obětování je na přání Karla Schwarzenberegá JK č. 706
„Jezu Kriste, štědrý kněze“*

1. Jezu Kriste, štědrý kněže / s Otcem, Duchem jeden
Bože, / tvoje štědrost naše zboží. / Kyrieleison.
2. Ty jsi nyní zde před námi; / pro své muky, svaté rány /
smiluj se, Tvůrce, nad námi. / Kyrieleison.
3. Ty jsi prolil svou krev pro nás, / z věčné smrti vykoupil
nás, / odpustiž nám naše viny. / Kyrieleison.
4. Andělé jdou zpívající, / Tvůrci v slávě klekající, /
chválu jemu vzdávající. / Kyrieleison.
5. Svatá Maří, Boží Máti, / ty nám račiž pomáhati: / dej
nám svého syna znáti. / Kyrieleison.
6. Volej každý k Hospodinu, / ať odpustí naši vinu / a dá
nám v ráji odměnu. / Kyrieleison.
7. Otče, Synu, Duchu Svátý, / nedej našim duším ztráty,
/ naplň námi kůr nebeský. / Kyrieleison.
8. Půjdem, půjdem, Bůh před námi, / bychom byli Tvůrci
známí, / ať se smiluje nad námi. / Kyrieleison.

Jáhen okouří kadidlem hlavního celebranta, koncebranty a shromáždění.

Přípravu darů zakončí hlavní celebrant výzvou k lidu:
Modleme se, aby Bůh přijal oběť své církve.

Všichni stojí.

Všichni: Ať ji přijme ke své slávě a k spáse světa.

MODLITBA NAD DARY

Hlavní celebrant:

Přinášíme ti, Bože, oběť smíru
a svěřujeme do tvých rukou
našeho bratra Karla,
se kterým se dnes loučíme:
smyj skvrny jeho hříchů
a odpusť mu, čím se v lidské slabosti provinil.
Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána.

Všichni: Amen.

EUCHARISTICKÁ MODLITBA

Hlavní celebrant: Pán s vámi.

Všichni: I s tebou.

Hlavní celebrant: Vzhůru srdce.

Všichni: Máme je u Pána.

Hlavní celebrant: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otcí.

Všichni: Je to důstojné a spravedlivé.

Hlavní celebrant:

V pravdě je důstojné a spravedlivé,
dobré a spasitelné,
svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože,
abychom ti vždycky a všude vzdávali díky,
skrze našeho Pána, Ježíše Krista.

Neboť v něm nám zazářila naděje,
že vstaneme z mrtvých:
nevyhnutelnost smrti nás sice skličuje,
ale utěšuje nás zaslíbení věčného života;
vždyť život těch, kdo v tebe věří, nezaniká,
ale ve smrti se naplňuje,
a když se rozpadne naše pozemské obydlí,
dostaneme u tebe domov věčný.

A proto s andělskými sbory,
které stojí u tvého trůnu a ustavičně ti slouží,
a se všemi nebeskými zástupy
zpíváme píseň o tvé slávě a voláme:

W. A. Mozart
Rekviem, Sanctus

<i>Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus</i>	<i>Svatý, svatý, svatý, Pán,</i>
<i>Deus Sabaoth.</i>	<i>Bůh zástupů.</i>
<i>Pleni sunt caeli et terra gloria tua.</i>	<i>Nebe i země jsou plny tvé slávy.</i>
<i>Hosanna in excelsis.</i>	<i>Hosana na výsostech.</i>
<i>Benedictus qui venit in nomine</i>	<i>Požehnaný, jenž přichází ve jménu</i>
<i>Domini.</i>	<i>Páně.</i>
<i>Hosanna in excelsis.</i>	<i>Hosana na výsostech.</i>

III. EUCHARISTICKÁ MODLITBA

Celebrant s rozpjatýma rukama říká:

Vpravdě jsi svatý, Bože, a právem tě chválí všechno, co jsi stvořil: Neboť skrze svého Syna, našeho Pána Ježíše Krista, mocí Ducha Svatého všemu dáváš život a všechno posvěcuješ; a ustavičně si shromažďuješ lid, aby od východu až na západ byla tvému jménu přinášena oběť čistá.

Všichni klečí nebo i nadále stojí.

Sepne ruce, vztáhne je nad dary a říká:

Proto tě, Otče, pokorně prosíme, posvět' svým Duchem tyto dary, které před tebe klademe,

Sepne ruce, dělá znamení kříže nad chlebem a kalichem a říká:

ať se stanou tělem a † krví tvého Syna, našeho Pána, Ježíše Krista,

Sepne ruce.

neboť on sám nám přikázal slavit toto tajemství:

V následujících textech je třeba pronášet slova Páně jasně a srozumitelně, jak to vyžaduje jejich povaha.

V noci, kdy se za nás vydal,

Vezme chléb, drží ho trochu pozdvižený nad oltářem a pokračuje:

vzal při večeři chléb, vzdal ti díky a požehnal, lámal, dával svým učedníkům a řekl:

Trochu se skloní.

VEZMĚTE A JEZTE Z TOHO VŠICHNI: TOTO JE MOJE TĚLO, KTERÉ SE ZA VÁS VYDÁVÁ.

Ukáže lidu tělo Páně, položí ho znovu na patěnu a pokleknutím ho pozdraví.

Potom vezme kalich, drží ho trochu pozdvižený nad oltářem a pokračuje:

Po večeři vzal také kalich, vzdal ti díky a požehnal, dal svým učedníkům a řekl:

Trochu se skloní.

VEZMĚTE A PIJTE Z NĚHO VŠICHNI: TOTO JE KALICH MÉ KRVE, KTERÁ SE PROLÉVÁ ZA VÁS A ZA VŠECHNY NA ODPUŠTĚNÍ HŘÍCHŮ. TOTO JE SMLOUVA NOVÁ A VĚČNÁ. TO KONEJTE NA MOU PAMÁTKU.

Ukáže lidu kalich s krví Páně, postaví ho znovu na korporál a pokleknutím ho pozdraví. Potom řekne:

Tajemství víry.

A lid pokračuje zvoláním:

Tvou smrt zvěstujeme, tvé vzkříšení vyznáváme, na tvůj příchod čekáme, Pane Ježíši Kriste.

Potom kněz s rozpjatýma rukama říká:

Proto na památku spasitelné smrti tvého Syna i jeho vzkříšení a nanebevstoupení a v očekávání jeho slavného příchodu přinášíme ti, Bože, toto díkůvzdání, tuto oběť živou a svatou. Shlédni na oběť své církve: vždyť je to oběť tvého Syna, a jeho obětí jsme byli s tebou usmířeni. A nás všechny, kdo přijímáme jeho tělo a krev, naplň jeho svatým Duchem, ať jsme jedno tělo a jedna duše v Kristu, našem Pánu.

První koncelebrant:

Skrze něho ať se před tebou stáváme obětí úplnou a ustavičnou, abychom dostali dědictví s tvými vyvolenými: s nejsvětější Pannou a Bohorodičkou

Marií, s jejím snoubencem svatým Josefem, s tvými apoštoly a slavnými mučedníky, se svatým N. může se vložit jméno svěťce toho dne nebo patrona a se všemi svatými – našimi zastánci a stálými pomocníky.

Druhý koncelebrant:

Pro tuto oběť našeho smíření dej, Bože, celému světu mír a spásu. Pamatuj na svou církev putující po této zemi, upevni ji ve víře a lásce.

Pamatuj na svého služebníka, našeho papeže N., našeho biskupa N., zde se mohou jmenovat také pomocní nebo svěťtí biskupové, biskupský sbor, kněžstvo a všichni vykoupěný lid.

Třetí koncelebrant:

Slyš naše prosby, dobrotivý Otče, a stůj při nás, vždyť stojíme před tebou podle tvé vůle. Smiluj se nad svými rozptýlenými syny, abychom všichni byli jedno v tobě.

Čtvrtý koncelebrant:

Pamatuj na svého služebníka Karla, který odešel z tohoto světa k tobě. Byl pokřtěn v Krista a stal se mu podobným ve smrti. Dej, ať se mu podobá i ve vzkříšení, až Kristus probudí mrtvé a našemu smrtelnému tělu dá podobu svého těla oslaveného. Přivítej ve svém království také ostatní naše zemřelé bratry a sestry i všechny, kdo z tohoto světa odešli v tvém přátelství. Splň naši naději, že s nimi budeme v tobě věčně žít a vidět tvou slávu; potom už nebude pláč, protože tě uvidíme tváří v tvář, a budeme ti podobni na věky, Bože náš, a věčně tě budeme chválit,

Sepne ruce.

skrže našeho Pána, Ježíše Krista, neboť skrže něho dáváš světu všechno dobré.

Vezme patěnu s hostiemi a kalich, pozdvihne je a říká:

Skrze něho a s ním a v něm je tvoje všechna čest a sláva, Bože Otče všemohoucí, v jednotě Ducha Svatého po všechny věky věků.

Lid zvolá zpěvem:

MODLITBA PÁNĚ

Všichni stojí.

Hlavní celebrant uvede vlastními slovy Modlitbu Páně.

Všichni se společně modlí:

Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět' se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Hlavní celebrant:

Vysvobod' nás ode všeho zlého, Bože, a dej našim dnům svůj mír.

Smiluj se nad námi a pomoz nám: ať se nikdy nedostaneme do područí hříchu, ať žijeme v bezpečí před každým zmatkem a s nadějí očekáváme požehnaný příchod našeho Spasitele Ježíše Krista.

Všichni: Neboť tvé je království i moc i sláva navěky.

POZDRAVENÍ POKOJE

Hlavní celebrant:

Pane Ježíši Kriste, tys řekl svým apoštolům: Odkazuji vám pokoj, svůj pokoj vám dávám. Nehleď tedy na naše hříchy, ale na víru své církve,

a podle své vůle ji naplňuj pokojem a veď k jednotě.
Neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků.

Všichni: Amen.

Hlavní celebrant: Pokoj Páně ať zůstává vždycky s vámi.

Všichni: I s tebou.

Jáhen vyzve věřící, aby se navzájem pozdravili a ujistili se vzájemnou láskou:
Pozdravte se navzájem pozdravením pokoje.

A všichni se navzájem pozdraví podáním ruky se slovy:
Pokoj s tebou.

Ordinárium – Missa mundi

*Agnus Dei, qui tollis peccata
mundi: miserere nobis.*

*Agnus Dei, qui tollis peccata
mundi: miserere nobis*

*Agnus Dei, qui tollis peccata
mundi: dona nobis pacem.*

*Beránku Boží, který snímáš hříchy
světa, smiluj se nad námi.*

*Beránku Boží, který snímáš hříchy
světa, smiluj se nad námi.*

*Beránku Boží, který snímáš hříchy
světa, daruj nám pokoj.*

LÁMÁNÍ CHLEBA

Všichni klečí nebo i nadále stojí.

PŘIJÍMÁNÍ

Hlavní celebrant:

Hle, Beránek Boží, ten, který na sebe vzal hříchy světa.
Blahoslavení, kdo jsou pozváni k večeři Beránkově.

Všichni:

Pane, nezasloužím si, abys ke mně přišel,
ale řekni jen slovo, a má duše bude uzdravena.

KOMENTÁŘ KE SVATÉMU PŘIJÍMÁNÍ

Vrcholem každé mešní bohoslužby je svaté přijímání. K němu přistupují věřící s vírou, že v posvěcených způsobách chleba a vína přijímají pravé Tělo a Krev Ježíše Krista.

K svatému přijímání může přistoupit každý pokřtěný v katolické církvi, kdo věří v přítomnost Krista v Eucharistii, žije v přátelství s Bohem, je s ním smířen ve svátosti pokání a žije-li v manželství, uzavřel je před církví. Všichni ostatní si mohou přijít pro požehnání, které je přístupné každému. Kdo si jde pro požehnání, označí tím, že si dá prst před ústa.

W. A. Mozart

Laudate Dominum (Vesperae)

W. A. Mozart

Communio (Requiem)

*Lux aeterna luceat eis, Domine
Cum sanctis tuis in aeternum
Quia pius es.*

*Requiem aeternam dona eis, Domine
Et lux perpetua luceat eis
Cum sanctis tuis in aeternum
Quia pius es.*

*Světlo věčné ať jim svítí, Pane
se svatými tvými na věky,
neboť dobrotivý jsi.*

*Odpočinutí věčné dej jim, Pane,
a světlo věčné ať jim svítí,
se svatými tvými na věky,
neboť dobrotivý jsi.*

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Všichni stojí.

Hlavní celebrant:

Prosíme tě, všemohoucí Bože,
za tvého služebníka Karla,
který odešel z tohoto světa:
ať je působením oběti, kterou jsme slavili,
očištěn a zbaven hříchů
a při vzkříšení ať dosáhne plnosti věčných radostí.
Skrze Krista, našeho Pána.

Všichni: Amen.

POSLEDNÍ ROZLOUČENÍ

Všichni stojí.

Hospodine, pomiluj ny

Hospodine, pomiluj ny je nejstarší známá česká duchovní píseň. Vznikla zřejmě na přelomu 10. a 11. století. Jedná se o chorál jednoduché formy s 8 verši, bez rýmu a strofického členění.

Karel Schwarzenberg v této souvislosti píše: „...prosil bych též o písně Hospodine pomiluj ny v původní verzi a taktéž v původní verzi Svatý Václave...“

Převedení textu do češtiny naší doby:

Hospodine, pomiluj ny
Jezu Kriste, pomiluj ny
Ty, Spase všeho mira
Spasiž ny i uslyš,
Hospodine, hlasy naše!
Daj nám všem, Hospodine,
žízň a mír v zemi!
Krléš! Krléš! Krléš!

Hospodine, slituj (smiluj) se nad námi.
Ježíši Kriste, slituj (smiluj) se nad námi.
Ty, Spasiteli všeho (celého) světa,
spas nás a slyš (zachraň nás a vyslyš),
Hospodine, hlasy naše.
Dej nám všem, Hospodine,
hojnost a pokoj (mír) v (naší) zemi
(var.: zde na zemi).
Pane smiluj se! Pane smiluj se! Pane
smiluj se!

SMUTEČNÍ PROJEV

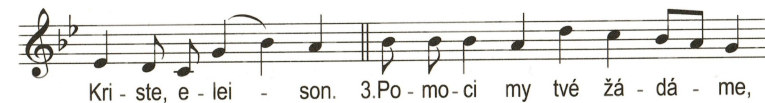
Všichni sedí.

J. Exc. Petr Pavel, prezident České republiky přednese smuteční řeč, po které projeví jménem občanů soustrast zástupcům zarmoucené rodiny.

SVATOVÁCLAVSKÝ CHORÁL

Text: M. V. Šteyer 1683 / Nápěv: KSJ 1863

Všichni stojí

2. Ty jsi dědic české země, rozpomeň se na své plémě,
nedej zahynouti nám ni budoucím, svatý Václave!
Kriste, eleison.

3. Pomoci my tvé žádáme, smiluj se nad námi,
utěš smutné, zažeň vše zlé, svatý Václave!
Kriste, eleison.

PODĚKOVÁNÍ JMÉNEM NOVÉHO KNÍŽETE

Všichni sedí.

Jan Schwarzenberg požádal J. Em. Dominika kardinála Duku, aby jeho jménem poděkoval všem přítomným a všem kteří Karlu Schwarzenbergovi prokázali jakoukoliv službu.

SLOVO A MODLITBA NAD RAKVÍ

Všichni sedí.

moravská lidová píseň
„Pri strážnickej bráně“

R. P. Ladislav Heryán SDB:

Jeden vězeň mi nedávno po mši ve vězení řekl: „Smrt? To je jako když se sfoukne svíčka. Je tma a pak už není nic. To, co říkáte vy katolíci, je příliš krásné na to, aby to byla pravda.“

Je proto důležité si v této chvíli uvědomit, že se bez ohledu na všechny další okolnosti jeho života loučíme především s člověkem, který byl hluboce věřícím křesťanem a katolíkem, který celý život oddaně miloval Boha, a byť o sobě s pokorou tvrdil, že je hříšník, uměl obojí spojit dohromady.

Já jsem zprávu o jeho odchodu dostal od paní Dvořákové z jeho pražské kanceláře: „Otče, kníže odešel k Pánu.“ Odepsal jsem: „Marcelko, pokud k Pánu, pak se radujme, i když jsme smutní.“

Jsme-li nazýváni křesťany, tedy sestrami a bratřími Krista, Ježíše vzkříšeného z mrtvých, pak již od dob křesťanů antiochijských neseme toto jméno jako svědectví o životě bez konce. Slovo o Ježíši Kristu je evangeliem o nikdy nekončící plnosti života, které jsme spolu s panem Knížetem neděli co neděli slýchávali v našich kostelích, a díky němuž se, sestry a bratři, proto i právě dnes radujeme!

Radujme se, že se naděje, k níž spolu se všemi předky v této naší euroatlantické civilizaci po celý život hledíme, pro pana Knížete a našeho bratra Karla skutečně naplnila! Jsme-li smutní, pak svému křesťanství nevěříme, a marná by pro nás byla Ježíšova smrt i vzkříšení.

Je krásné si představit, že náš bratr Karel vidí Krista a, řečeno spolu se žalmistou, sytí se pohledem na něj, že spolu se svatým Pavlem již nevidí jako

v zrcadle, nýbrž poznává Boha tváří v tvář, a to spolu se všemi jeho drahými, rodiči, příbuznými a přáteli, a se všemi svatými.

Drazí přátelé, křesťanská naděje je závratnou realitou. Je nadějí pro všechny lid, neboť je darem toho, který za všechny zemřel, a setkání se smrtí je jejím prubířským kamenem. Jak tedy říká svatý Pavel, který Krista skutečně potkal, nepatříme noci ani temnotě, naopak, všichni jsme dětmi světla. Jak by snad jistě řekl i pan Kníže: „To budiž jasno!“

Jak víme, pan Kníže Schwarzenberg zemřel již před měsícem, ale u Boha je tisíc let jako jeden den a jeden den jako tisíc let. Je nyní na nás našemu bratru Karlovi prokázat poslední službu lásky a rozloučit se s ním v naději na nové setkání jednou v Bohu.

A ještě jedno speciální přání. Pan Kníže miloval koledu Narodil se Kristus Pán. Jednou mi říkal, jak se mu moc líbí to zvláštní slovní spojení „Goliáš OBLOUPEN“, ale především, tato koleda pro něj vyjadřovala to nejdůležitější, v co věříme, a proč je tedy návrat k Pánu důvodem k radosti. Výslovně si proto přál, abychom koledu společně zazpívali při vynášení rakve s jeho tělem na znamení křesťanské radosti z vykoupění.

Všichni stojí.

Modleme se tedy s důvěrou: Ať náš Bůh, který je Bohem živých, vysvobodí našeho bratra ze smrti a spolu s Kristem, dobrým pastýřem, který dal za své ovce život, jej přijme do věčné radosti.

Potom se všichni potichu modlí.

Následuje zpěv na rozloučenou, při něm pokropí kněz zemřelého svćenou vodou a okuřuje kadidlem.

*Věřím, že můj Vykupitel žije,
a že v den poslední ze země zase vstanu.
A ve svém těle uvidím Boha, Spasitele svého.*

*Uvidím ho já, a ne jiný,
mé oči ho uvidí.*

A ve svém těle uvidím Boha, Spasitele svého.

Věčné odpočinutí dej mu, Pane,
a věčné světlo ať mu svítí.

A ve svém těle uvidím Boha, Spasitele svého.

Potom říká kněz modlitbu:

Do tvých rukou, Bože, svěřujeme našeho bratra Karla, neboť věříme, že žije i když zemřel. A prosíme tě: Ať mu všechno, čím se v lidské slabosti provinil, tvá milosrdná láska odpustí. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

ČESKOSLOVENSKÁ HYMNA

Karel Schwarzenberg v této souvislosti píše: „...byl bych vděčný, pokud by vše ukončila ještě československá hymna...“

Kde domov můj,
kde domov můj.

Voda hučí po lučinách,
bory šumí po skalínách,
v sadě skví se jara květ,
zemský ráj to na pohled!

A to je ta krásná země,
země česká, domov můj,
země česká, domov můj!

Nad Tatrou sa blýska,
hromy divo bijú.

Zastavme sa bratia,
veď sa ony stratia,
Slováci ožijú.

PŘENESENÍ ZEMŘELÉHO

Všichni smuteční hosté zůstávají na místě.

Před rakví jde klérus a za rakví jen nejbližší zarmoucená rodina.

Před rakví vojáci hradní stráže nesou dvě nevýznamnější ocenění, která Karel Schwarzenberg obdržel.

Řád Zlatého rouna

Řád Bílého lva I. třídy

Při smutečním průvodu zní píseň:

Narodil se Kristus Pán

Karel Schwarzenberg v této souvislosti píše: „...ke všeobecnému překvapení, než se lidé rozejdou pak ať každý zpívá Narodil se Kristus Pán, protože vyjadřuje to nejdůležitější, v co věříme a proč návrat k Pánu je důvodem k radosti. Veselme se, radujme se... Byl bych šťasten, kdyby zmíněné důvody k radosti a naději jednou zmínil i pater Heryán...“

1. Narodil se Kristus Pán, / veselme se, / z růže kvítek
vykvet nám, / radujme se; / z života čistého, / z rodu
královského / nám, nám narodil se.
2. Jenž prorokován jest, / veselme se, / ten na svět
poslán jest, / radujme se; / z života čistého, / z rodu
královského / nám, nám narodil se.
3. Člověčenství naše, / veselme se, / ráčil vzítí na se, /
radujme se; / z života čistého, / z rodu královského /
nám, nám narodil se.
4. Goliáš oloupen, / veselme se, / člověk jest vykoupen, /
radujme se; / z života čistého, / z rodu královského /
nám, nám narodil se.

Smuteční průvod se nakrátko zastaví před Schwarzenberskou kaplí, kde do ticha zní 34 úderů (hrana) na zvon Zikmund, který je největším zvonem katedrály i celé České republiky. Údery symbolizují 34 let života naší vlasti ve svobodě a také 34 let intenzivní služby zemřelého pro svou vlast.

Všichni smuteční hosté zůstávají na místě.

Před rakví jde klérus a za rakví jen nejbližší zarmoucená rodina.

Při vynášení rakve z katedrály zní:

Léon Boëllmann
Toccata pro varhany

Před katedrálou Hudba Hradní stráže hraje:

Johann Heinrich Walch
Trauermarsch Nr. 1

Pochod složil v roce 1820 německý hudební skladatel Johann Heinrich Walch (1776–1855), dvorní skladatel vévodů v Sasko-altenburském a v Sasko-kobursko-gothajském vévodství. Skladba pravděpodobně vznikla jako pohřební pochod Karla Filipa ze Schwarzenbergu, který zemřel v saském Lipsku v roce 1820. Od toho byl znám také pod názvem „Trauermarsch des Carl Fürsten von Schwarzenberg“ (česky Smuteční pochod Karla knížete ze Schwarzenbergu).

HLAVNÍ CELEBRANT
J. Exc. Mons. Jan Graubner
arcibiskup pražský a primas český

KONCELEBRUJÍ

J. Em. Dominik kardinál Duka OP, emeritní arcibiskup pražský
J. Exc. Mons. Jude Thaddeus Okolo, apoštolský nuncius v ČR
J. Exc. Mons. Václav Malý, pomocný biskup pražský
J. Exc. Mons. Zdenek Wasserbauer, pomocný biskup pražský
J. Exc. Mons. František Radkovský, emeritní biskup plzeňský
J. M. Josef Šedivý, O. Cr., velmistr Rytířského řádu Křižovníků
s červenou hvězdou
J. M. Daniel Peter Janáček OPraem., opat Strahovského kláštera
J. M. Marian Rudolf Kosík OPraem., opat kláštera v Nové říši
J. M. Vladimír Kelnar, kanovník Metropolitní kapituly u sv. Víta
J. M. Milan Hanuš, kanovník Metropolitní kapituly u sv. Víta
a dómský farář

KAZATEL

Mons. Tomáš Halík, farář pražské akademické farnosti

OBŘAD POSLEDNÍHO ROZLOUČENÍ VEDE

R. P. Ladislav Heryan

HLAVNÍ CEREMONÁŘ

R. Diac. Vojtěch Mátl

PŘISLUHUJÍCÍ JÁHNI

R. Diac. Václav Boháč

R. Diac. Ondřej Mrzílek

DOPROVÁZÍ

Pražský katedrální sbor a orchestr

Schola Benedicta

uměl. vedoucí Mélusine de Pas

zpěv chorální sekvence Dies irae

Klára Muknšnáblová

soprán sólo

Mozart Requiem – Introitus, Communio,

Laudate Dominum (Vesperae)

Josef Zámečník – křídlovka, trubka, andělská trubka

kantor Pavel – Josef Kšica – zpěv žalmu

Přemysl Kšica – varhany, Josef Kšica – dirigent

Během pohřební liturgie používá hlavní celebrant Mons. Jan Graubner, arcibiskup pražský a primas český, pastýřskou hůl, která patřila jeho předchůdci na svatovojtěšském stolci J. Em. Bedřichu kardinálu Schwarzenbergovi. Ten byl pražským arcibiskupem od roku 1850 až do své smrti 27. 3. 1885. V roce 1859 založil Spolek pro dostavbu chrámu svatého Víta. Tuto berlu obdržel dva roky před svou smrtí k výročí kněžského svěcení od Metropolitní kapituly u sv. Víta. Na berle je vyobrazen v kardinálském rouchu klečící před Madonou.

SESTAVIL

Vojtěch Mátl

NÁKLAD

2600 ks